

Nysa

1/0/18

Dookoła Starego Miasta

Na planie Nysy zaznaczono różne miejsca będące punktami kontrolnymi (PK). Potwierdzenie przebycia trasy polega na udzieleniu odpowiedzi na pytania zadane do PK. Odpowiedzi należy dostarczyć do organizatora.

Nysa jest jednym z najstarszych miast śląskich. Prawdopodobnie już w X w. istniała tu osada. Książę Jarosław, który w latach 1198-1201 był biskupem wrocławskim, przekazał swym następcom na stolicy biskupiej Nysę i kilka wieś. Z czasem na tej bazie utworzono biskupie księstwo nysko-otmuchowskie, które sukcesywnie powiększało się, a Nysa stała się jego stolicą. Z początkiem XIV w. stała się miastem stołecznym Księstwa Nyskiego. Utworzone przez Henryka Probusa księstwo do 1810 r. rozrastało się pod względem terytorialnym, ludnościowym i prawnym, gdyż stanowiło swe własne prawo np. prawo warzenia piwa. Od 1741 r. Nysa była pod panowaniem Prus i stała się miastem-twierdzą. W 1810 r. rząd pruski przeprowadził sekularyzację dóbr kościelnych: w Nysie przestała istnieć władza biskupów wrocławskich, trwająca nieprzerwanie od XIV w., której miasto zawdzięczało swą wielkość i znaczenie. Ograniczenia związane z istnieniem twierdzy zahamowały dalszy rozwój miasta. Ostatnim razem zamieniono miasto w twierdzę w 1945 r. - Nysa została zajęta przez Armię Czerwoną w stanie niemal nienaruszonym. Żołnierze radzieccy doprowadzili do wypalenia całego zabytkowego śródmieścia. W wyniku klęski Niemiec i decyzji zwycięskich mocarstw w 1945 r. Nysa po sześciu wiekach została ponownie włączona do Polski.

Długość: 4,3 km
Liczba PK: 27

Opracowanie trasy: Sławomir Otap
Aktualność: grudzień 2017 r.
Źródło mapy: © autorzy OpenStreetMap
Wersja: 1.0.

Legenda
□ pomnik
● drzewo

Turystyczno-Rekreacyjna Impreza na Orientację (1/0/18)

PK 1	<i>Pomnik ku czci poległych żołnierzy AK.</i> W którą rocznicę „Czasu burzy” społeczeństwo Nysy upamiętniło poległych żołnierzy?
PK 2	<i>Kamienica z początku XX w.</i> Jakie litery znajdują się nad dłońmi w uścisku?
PK 3	<i>Kamienica z narożnym donżonem z wieżyczką.</i> Na ilu piętrach donżonu znajdują się okna?
PK 4	<i>Kamienica z początku XX w.</i> Jaka data widnieje na wykuszu kamienicy?
PK 5	<i>Collegium Civitas Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie. Tablica pamięci błogostawionej Marii Merkert, która poświęciła swoje życie służąc biednym, chorym i dzieciom.</i> Jak była nazywana?
PK 6	<i>Drzewko - dar partnerskiego miasta Ingelheim am Rhein.</i> W którym roku posadzono drzewko?
PK 7	<i>Pomnik „Patriotom polskim”. W pomniku umieszczono relikwie z ważnych miejsc dla Polski.</i> Co umieszczono w pomniku z wojny polsko-bolszewickiej z 1920 r.?
PK 8	<i>Budynek dawnego starostwa powiatowego, obecnie siedziba banku.</i> Ile herbów znajduje się nad wejściem do banku?
PK 9	<i>Zabytkowa kamienica.</i> Ile głów spogląda z parteru?
PK 10	<i>Elektrownia wodna Nysa, uruchomiona w 1923 r., ale jej historia sięga do XIX w. - podjęto wówczas decyzję o budowie małej elektrowni wodnej do zasilania pompy w miejskich wodociągach.</i> Ile zasuw znajduje się na budynku?
PK 11	<i>Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa. Tablica pamięci Maxa Hermanna-Neisse, nysanina, poety i emigranta.</i> Co często było snem?
PK 12	<i>Bastion św. Jadwigi, wzniesiony w XVII w. jako budowla ziemna. Gdy nysa została zajęta przez wojska pruskie w 1741 r. utworzono garnizon, a w l. 1771-1774 zbudowano w bastionie dwukondygnacyjne kazamaty. W 1870 r. urządzono na terenie bastionu obóz dla 500 jeńców francuskich.</i> Kto był jednym z jeńców nyskich kazamatów wiosną 1916 r.?
PK 13	<i>Kamienica narożna z początku XX w.</i> Jaka data widnieje na szczycie kamienicy?
PK 14	<i>Kamienica narożna z XX w.</i> Który rok widnieje na szczycie kamienicy?
PK 15	<i>Budynek Urzędu Skarbowego z wykuszem zakończonym wieżyczką.</i> Jaka data widnieje na szczycie budynku?
PK 16	<i>Gmach Poczty Głównej z połowy XIX w.</i> Ile wejść z portalami na kolumnach prowadzi do poczty?
PK 17	<i>Budynek Straży Pożarnej.</i> Którą rocznicę uczczono tablicą pamiątkową?
PK 18	<i>Szpital powiatowy im. Błogostawionej Siostry Elżbietanki Marii Merkert. Kamień węgielny wmurowano 2 XII 1908 r., a szpital poświęcono 2 V 2010 r. i przekazano pod zarządek Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety, które pracują w nim do dnia dzisiejszego mimo zmuszenia ich do opuszczenia klauzury.</i> Ile kolumn podpira zadaszenie wejścia do szpitala?
PK 19	<i>Kamień z tablicą upamiętniającą miejsce obozu z więzionymi przez władze niemieckie, bojowników o powrót Górnego Śląska do macierzy.</i> W którą rocznicę III Powstania Śląskiego ufundowano tablicę?
PK 20	<i>Budynek z okresu międzywojennego. Tablica pamięci lekarza społecznego dr Mariana Szychowskiego.</i> Kto ufundował tablicę?
PK 21	<i>Kamienica z okresu międzywojennego.</i> Jaka data znajduje się nad wejściem do budynku?
PK 22	<i>Kamienica secesyjna z początku XX w.</i> Jakie zwierzę znajduje się na szczycie budynku nad orłami?
PK 23	<i>Osiedle domów wybudowanych w okresie międzywojennym. Przejście pod budynkiem.</i> Jaka data widnieje nad przejściem?
PK 24	<i>Przejście i przejazd pod budynkiem. Ceramiczne obrazy na ścianie między oknami.</i> Jaka data widnieje na ceramicie?
PK 25	<i>Kamienica secesyjna z początku XX w.</i> Co wisi nad wejściem do Karczmy?
PK 26	<i>Narożna kamienica z donżonem.</i> Jakiego koloru płytek użyto do zdobienia elewacji?
PK 27	<i>Budynek z 1910 r. - tablica w hołdzie żołnierzom walczącym o wolność i niepodległość Polski na wszystkich frontach.</i> W którą rocznicę zakończenia II wojny światowej ufundowano tablicę?

Odpowiedzi należy przestać na e-mail: poczta@trino.pttk.pl lub za pomocą formularza.

Przesłanie odpowiedzi oznacza zgodę na umieszczenie na liście osób, które przebyły trasę TRInO.